

(1.) Tantárgy neve: ...Fizika	Kreditértéke: 2...
kiegészítő...ETEMNFA01CB.....	
A tantárgy besorolása: választható (a nem kívánt törlendő!)	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹² 30.. (kredit%)	
A tanóra ¹ típusa: ea. és óraszám: 2... az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: .....)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ² (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³): ...kollokvium.....	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁴ (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1...	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
1. Alapvető fizikai ismeretek, azok megszerzésének módjai (BIPM, MKEH, IUPAC) Helyzet és mozgás. Egyenes vonalú és általános görbe mentén történő mozgás. Pálya Skalár és vektor. Forgó mozgás, körmozgás. Vonal és felület görbülete. Görbületi sugár és normálvektor. Newton törvényei. Statika és dinamika egyenes vonalú és körmozgásnál. 2. Kényszerfeltétel. Kényszermozgás és szabadmozgás. Erők és nyomatékok. Szuperpozíció. A dinamika d’Alembert törvénye 3. Impulzus. Munka. Munkavégzés mozgásoknál. A súrlódás munkája. 4. Energia konzerválódása. Energia disszipáció. 5. Merev testek tulajdonságai. Súlypont. Az erő és nyomaték támadáspontjának áthelyezhetősége. Az impulzusnyomaték. 6. Állászilárdság. Stabilitás. Mérleg egyensúlya A rugalmas ütközés. Rugalmatlan ütközés. Mérése 7. Térerő, nemcsak gravitációs példákkal. Hidrosztatika. Ideális és reális folyadék. Pascal elv. Úszás és stabilitása. Aerosztatika. 8. Hidrodinamika. Örvény, forrás, forgatag. Transzlációs és rotációs körmozgás. Deformálható testek mechanikája. Alakváltoás és erő (feszültség, stb.) Korpuszkuláris és fenomenológiai megközelítés (kristályok példájával). 9. Húzás, nyomás, hajlítás, csavarás. Modulusok. A semleges szál fogalma (a méter etalon példájával). A mechanika törvényei. Boltzman, Betti, de Saint-Venant. Kapcsolat a deformációs munka és a termodinamika között. 10. Reológia. Mikroreológia és makroreológia. A reológia axiómái. Alapmodellek, összetett modellek. Látványos viszkozitás. Pseudoplasztikus, dilatáns viselkedés. Bingham-test. 11. Nyíródoboz. Szemcsés halmazok folyási tulajdonságai. Nyírás szemcsés anyag halmazában.	

¹ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

12. Optikai mérések. Körpolariméter. Scattering, backscattering.

A fény és a szín fogalma. Színmérés.

13. Műszaki akusztika. Hangnyomás, hangteljesítmény. Mechanikai impedancia.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Budó Ágoston–Pócza Jenő: Kísérleti fizika I. ISBN 963-18-5967-3

László Péter–Zana János: Élelmiszerfizika I. Hidrodinamika, reológia, fénytán

OMH–MTA–MMSz: Nemzetközi metrológiai értelmező szótár (VIM). ISBN 963-03-57798

Csengeri Pintér Péter: SI. Mennyiségek, mértékegységek. ISBN 963-107-099-9

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

a) tudása

-- Ismeri az élelmiszer-előállítás és -kezelés egészére vonatkozó alapfogalmakat, tényeket, elméleteket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns élelmiszer-ipari szereplőket, azok funkcióit és az iparághoz kötődő folyamatokat. Rendelkezik az ehhez szükséges legfontosabb elméleti, módszertani alapokkal, valamint gyakorlati ismeretekkel.

.....

b) képességei

- Képes anyanyelvén az élelmiszer-ipari szakterület tudásanyagának összegző értékelésére, azok szóbeli és írásos közvetítésére szakmai közönség számára is.

- Képes az élelmiszeripar szakterületével kapcsolatos információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására legalább egy idegen nyelven.

c) attitűdje

- Érzékeny és nyitott az élelmiszeripar területén felmerülő problémákra, törekszik azok elemzésére és megoldására. A felmerülő szakmai problémák megoldásában az együttműködési szándék, alkalmazkodó képesség és jó kapcsolatteremtő képesség jellemzi.

d) felelőssége

- Az élelmiszeripar területén felmerülő szakmai problémák megoldását önállóan vagy másokkal együttműködve, a felelősség egyéni vállalásával és a szakma etikai normáinak betartásával végzi.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **dr. Zana János, dr Firtha Ferenc.....**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

dr Kaszab Tímea.....